

Aanvraag Regio Deal ‘Sterker in 3D’ en Staatssteun

Als u voornemens bent om een aanvraag in te dienen bij de Regio Deal ‘Sterker in 3D’ dan krijgt u te maken met het onderwerp staatssteun. In dit document wordt in hoofdlijnen verteld wat staatssteun is, waar op beoordeeld gaat worden en wat u moet weten dan wel vooraf kenbaar moet maken.

1. Wat is staatssteun?

Staatssteun is het direct dan wel indirect verstrekken van financiële steun aan ondernemingen door overheden. De EU wil gelijke concurrentievoorwaarden scheppen voor alle ondernemingen op de interne markt en heeft daarom staatssteunregels opgesteld om eventuele steun door overheden in goede banen te leiden. Deze staatssteunregels zijn neergelegd in de artikelen 107, 108 en 109 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Er is sprake van staatssteun in de zin van het Europees recht wanneer voldaan wordt aan de vijf cumulatieve staatssteuncriteria, zoals genoemd in artikel 107, lid 1 van het VWEU:

- de steun wordt verleend aan een onderneming die een economische activiteit verricht;
- de steun wordt door staatsmiddelen bekostigd;
- deze staatsmiddelen verschaffen een economisch voordeel dat niet via normale commerciële weg zou zijn verkregen (non-marktconformiteit);
- de maatregel is selectief: het geldt voor één of enkele ondernemingen, een specifieke sector/regio;
- de maatregel vervalst de mededinging (in potentie) en (dreigt te) leiden tot een ongunstige beïnvloeding van het handelsverkeer in de EU.

In een veelvoorkomend geval zal een project dat ingediend wordt bij de Regio Deal al snel onder staatssteun vallen. In principe is staatssteun verboden omdat hiermee de mededinging op de Europese markt kan worden verstoord.

2. Ongeoorloofde staatssteun voorkomen

Hoewel staatssteun in beginsel verboden is en moet worden aangemeld bij de Europese Commissie ter goedkeuring, zijn er verschillende mogelijkheden om staatssteun in lijn met Europese wetgeving te verlenen dan wel te voorkomen. Zo zijn er een aantal manieren om staatssteun onder te brengen bij verschillende vrijstellingsverordeningen. Op basis hiervan kan steun verleend worden voor bepaalde beleidsdoelen, zonder dat een formele aanmeldingsprocedure nodig is. De vrijstellingsverordeningen die het meest toegepast worden zijn de Algemene Vrijstellingsverordening (AGVV) en de Landbouwvrijstellingsverordening (LNV). Voor lage bedragen kan de de-minimisverordening gebruikt worden.

Bij reguliere subsidieregelingen zoals de MIT, DEI, SLIM, LEADER, etc. is vooraf de staatssteun al getoetst en/of ingeregeld, maar dit is niet het geval bij een Regio Deal aanvraag. Doordat een aanvraag bij de Regio Deal vormvrij wordt ingediend kan pas na indiening de aangevraagde activiteiten op staatssteun beoordeeld worden. Hierbij wordt dus beoordeeld of de aangevraagde subsidie staatssteun betreft en of dit vervolgens past binnen de vrijstellingsregels.

De Europese Commissie oefent, in samenwerking met de lidstaten, een permanente controle uit op de in de lidstaten bestaande steunmaatregelen en steunregelingen. De Europese Commissie kan een onderzoek starten indien zij vermoedt dat er mogelijk onverenigbare steun is verleend. Blijkt uit het onderzoek van de Commissie dat er inderdaad onverenigbare steun is verleend, dan moet deze

mogelijk worden teruggevorderd. Dit document is bedoeld om u bewust te maken van staatssteun, een goede voorbereiding scheelt veel gedoe achteraf.

In basis zal een aanvraag op basis van onderstaand proces beoordeeld worden op staatssteun. Als een steunmaatregel aan alle staatssteuncriteria voldoet, is er sprake van staatssteun. In dit geval zal gekeken moeten worden of de subsidie past binnen één van de vrijstellingsmogelijkheden (De-minimis, AGVV, LVV, etc). Hieronder zal beknopt ingegaan worden op de belangrijkste vrijstellingsmogelijkheden.

De-minimisverordening

De de-minimisverordening (Verordening (EU) nr. 2023/2831) maakt het mogelijk om steun in de vorm van kleine bedragen (tot € 300.000,-) 'staatssteunproof' te verlenen. Op grond van de de-minimisverordening kunnen overheden ondernemingen over een periode van drie jaren tot € 300.000,- steunen. Door het geringe effect van deze steunverlening op het EU handelsverkeer kwalificeert steun onder dit drempelbedrag niet als staatssteun. Voor de visserijsector geldt een drempel van € 30.000,-. Voor de landbouwproductiesector is de drempel gesteld op € 20.000,-. Dit bedrag geldt per onderneming over een periode van drie jaar. Steun die genoemde drempelbedragen niet overschrijdt, wordt aangemerkt als 'de-minimissteun'.

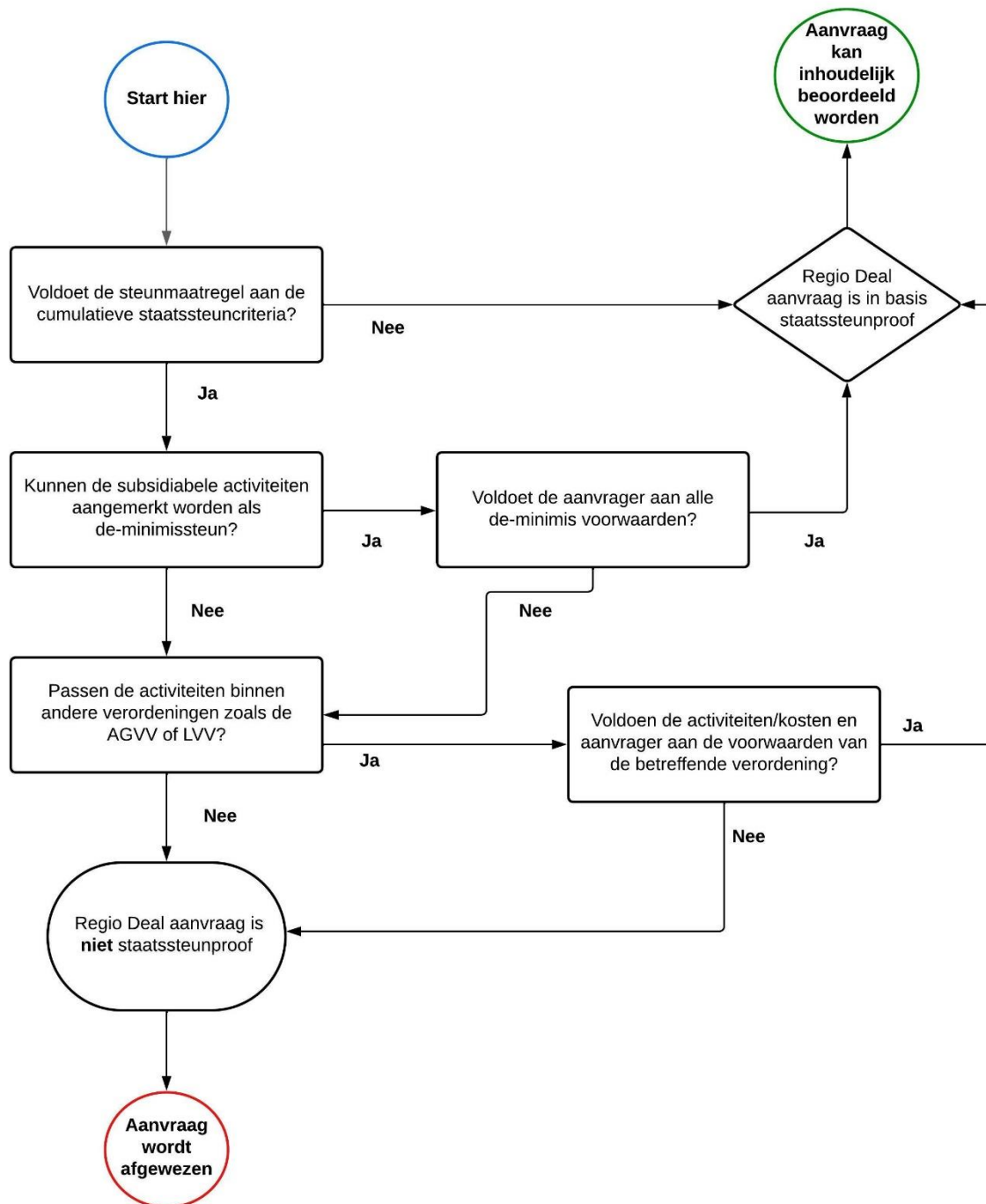
Het de-minimisplafond geldt voor één onderneming. Artikel 2 lid 2 van de de-minimisverordening (nr. 2023/2831) geeft aan wanneer sprake is van één onderneming. Het kan namelijk voorkomen dat twee (of meer) ondernemingen een bepaalde band met elkaar onderhouden en onder deze verordening als één onderneming worden gezien. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het hebben van de meerderheid van de stemrechten van de aandeelhouders van een andere onderneming, het recht om onder meer bestuursleden van een andere onderneming te benoemen/ontslaan en het recht een overheersende invloed op een andere onderneming uit te oefenen.

Algemene groepsvrijstellingsverordening (AGVV)

De Algemene Groepsvrijstellingsverordening of de AGVV (Verordening (EU) nr. 651/2014) biedt de meeste opties voor vrijstelling van het verbod op steunverlening en is van toepassing op bijna alle economische sectoren. Wel gelden er per steuncategorie wisselende voorwaarden. Overheden die steun willen verlenen op basis van de AGVV moeten aan de voorwaarden voldoen en een kennisgevingsprocedure volgen. Ook moeten zij jaarlijks rapporteren over de steunuitgaven. Meer informatie over de AGVV vindt u op de pagina Algemene Groepsvrijstellingsverordening.

Activiteiten die onder de AGVV vallen kennen een maximale steunintensiteit. Er zijn specifieke voorwaarden per steuncategorie m.b.t. de in aanmerking komende kosten en de hoogte van de steunintensiteit. Om van de AGVV gebruik te kunnen maken moet dus altijd worden nagegaan of aan de toepasselijke voorwaarden, zoals neergelegd in AGVV, is voldaan. Mochten de kosten onder de AGVV vallen dan kan dit gevolgen hebben voor de daadwerkelijke subsidiehoogte van aangevraagde bedragen. Het is dus als aanvrager belangrijk om activiteiten en kosten in lijn te brengen met de AGVV.

Binnen de Regio Deal zal globaal onderstaand afwegingskader gehanteerd worden. De staatssteunchecklist die meegestuurd moet worden met de aanvraag, is afgestemd om deze processtappen te kunnen beoordelen.

3. Wat wordt er van u verwacht?

Het kan dus voorkomen dat buiten de inhoudelijke beoordeling om, activiteiten niet passen binnen de geldende staatssteunregels en daardoor afgewezen worden. Ook een gebrek aan concrete en heldere informatie over de activiteiten, project en de organisatie kan tevens leiden tot vertraging bij de beoordeling en afwikkeling van de aanvraag. Tevens is het mogelijk dat het uiteindelijke subsidiebedrag naar beneden bijgesteld moet worden vanwege geldende voorwaarden en bepalingen die voortvloeien uit de betreffende vrijstellingen

Om zoveel mogelijk vertraging dan wel afwijzing of verlaging van de subsidie te voorkomen is er een staatssteunchecklist gemaakt. Hierin kunt u de noodzakelijke stappen doorlopen om globaal te bepalen of er sprake is van staatssteun en met wat voor soort vrijstellingsverordening u te maken krijgt. De gegeven informatie helpt bij een vlotte beoordeling. Let op dat de checklist een leidraad is en een indicatie geeft. Hier kan dan ook geen enkele recht aan ontleend worden.

4. Extra informatie

Mocht u meer willen weten over de de-minimisverordening, AGVV of andere zaken? Hieronder een aantal linkjes naar extra informatie over betreffende onderwerpen.

- Meer informatie over de de-minimis klik hier [De-minimisverordeningen](#)
- Extra informatie over de Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV) klik hier [Algemene Groepsvrijstellingsverordening \(AGVV\)](#)
- Handige linkjes naar steuncategorieën van de AGVV, hier zijn ook globaal de steunintensiteiten te vinden.
  - Checklist [Steun voor cultuur en instandhouding erfgoed](#)
  - Checklist [Steun voor herstel schade veroorzaakt door bepaalde natuurrampen](#)
  - Checklist [Steun voor kmo](#)
  - Checklist [Steun voor kmo's toegang tot financiering te geven](#)
  - Checklist [Steun voor kwetsbare werknemers en werknemers met handicap](#)
  - Checklist [Steun voor lokale infrastructuurvoorzieningen](#)
  - Checklist [Steun voor milieubescherming en energie](#)
  - Checklist [Steun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie](#)
  - Checklist [Steun voor opleiding](#)
  - Checklist [Steun voor sociaal vervoer t.b.v. bewoners in afgelegen gebieden](#)
  - Checklist [Steun voor sportinfrastructuur en multifunctionele recreatieve infrastructuur](#)
- Extra info over de Landbouwwijstellings-verordening (LVV) klik hier [Landbouwwijstellings-verordening](#)